

PROVA D'ACCÉS A CICLES FORMATIUS
DE GRAU SUPERIOR DE FORMACIÓ PROFESSIONAL
I ENSENYAMENTS D'ESPORTS 2007

LLENGUA CATALANA
SÈRIE 1

S1_11_1

DADES DE LA PERSONA ASPIRANT

QUALIFICACIÓ

COGNOMS I NOM:

DNI:

1

Defensa del sandvitx

El sandvitx, badall o entrepà, consisteix bàsicament en una certa quantitat de tall (sigui carn, formatge, peix, truita o qualsevol altre queviure) col·locat entre dues llesques de pa o meitats de panet. És fàcil deduir que un invent tan senzill deu ser tan antic com el mateix pa. El nom –sandvitx- és més tardà. Diuen que el van adoptar fa un parell de segles, **en honor de John Montague**, comte de Sandwich, que va ser primer lord de l'almirallat britànic durant la revolució americana i personatge procliu al tràfic d'influències i a deixar el nom en herència a les coses més diverses: a més de batejar internacionalment l'entrepà, les illes Hawaii es van dir Sandwich durant una bona temporada. Segons diuen, un dia de 1762 el comte va estar vint-i-quatre hores seguides assegut a la taula de joc. Per no interrompre la partida (o la successió de partides) es va fer servir pa i carn, i va col·locar aquesta entre **llesques** d'aquell. Com que tenia un títol nobiliari, l'invent no va ser titllat de vulgar. Al contrari: es va convertir en moda. A tot Europa es van començar a servir sandvitxos. Els francesos van adoptar la paraula anglesa i la resta d'idiomes europeus no van trigar a imitar-los.

El sandvitx **s'ha escampat** per gairebé tot el món. Se'n mengen de freds i de calents, amb pa de blat, de sègol, o amb comí o el que faci falta dins. Les capes es presenten simplement superposades o enrotllades. Els sandvitxos de te dels britànics són de pa prim, farcits de paté de peix, de cogombres, de créixens o de tomàquet. Els escandinaus són oberts, amb peixos fumats, carns fredes i amanides. Als Estats Units **es vanen d'**un entrepà admirable: el de pollastre (o gall dindi) amb cansalada fumada, enciam i tomàquet. I la magdalena proustiana de la infantesa dels americans són els entrepens de mantega de cacauet o de gelea.

El sandvitx ha triomfat arreu menys aquí. Tret de quatre bars, a Barcelona demanar entrepens és un suplici. Et serveixen dos totxos de pa entre els quals intenten no amagar talls prims com calcomanies. I això no és un entrepà. Això és una lloa a l'avarícia del propietari de l'establiment. El gruix del tall ha de ser –com a mínim- igual al d'una de les dues llesques o meitats del panet. Perquè com a màxim –igual que la velocitat de les autopistes alemanyes- no hi ha més límit que la voluntat de l'oficiant. A les delicatessen americanes i britàniques, el gruix del tall és superior a la suma de totes dues llesques. I ai de l'establiment que en vulgui rebaixar la proporció. Si no me'l preparo a casa, a Barcelona em veig obligat a recordar amb enyorança el meu entrepà preferit: el de mortadel·la de Bolonya amb pa de sègol untat de mostassa, amb un gruix de mortadel·la que no baixa mai de cinc centímetres.

Quim Monzó; *Hotel intercontinental*

Exercici 1:
Comprensió i expressió

3,5 PUNTS

1.1. Resumiu les idees essencials que dóna Quim Monzó i expliciteu-ne la seva intenció: bàsicament, què pretén amb aquest text?

1,5 PUNTS

1.2. Escriviu un sinònim per a cadascuna de les expressions següents dins el text, o bé expliqueu-ne el significat:

1 PUNTS

en honor de ..

llesques

s'ha escampat ...

es vanen d'...

1.3. Fixeu-vos en les dues frases que se us donen a continuació i expliqueu el significat que prenen dins el text, a partir de tot el que hi ha anat dient l'autor:

1 PUNT

Com que tenia un títol nobiliari, l'invent no va ser titllat de vulgar. Al contrari: es va convertir en moda.

a Barcelona demanar entrepans és un suplici.

Exercici 2:
Expressió escrita

3 PUNTS

Trieu una de les dues opcions següents.

2.1. Redacteu un text d'unes 100 paraules, centrat en el tema: "Components i elaboració del meu plat preferit."

2.2. Redacteu una carta a un amic, d'unes 100 paraules, explicant-li l'ambient, les anècdotes i tot el que va marcar la celebració d'un àpat memorable.

Exercici 3:
Reflexió lingüística

3,5 PUNTS

3.1. Per a cadascun dels adjectius següents, en primer lloc, canvieu el seu gènere; en segon lloc, escriviu l'adverbi de manera que se'n deriva, i finalment, escriviu un substantiu que presenti el mateix lexema. Podeu regir-vos per l'exemple que se us dona al començament.

1,5 PUNTS

	canvi de gènere	adverbi	substantiu
Exemple <i>fet fàcil</i>	<i>cosa fàcil</i>	<i>fàcilment</i>	<i>facilitat</i>
invent senzill	idea _____	_____	_____
origen tardà	edat _____	_____	_____
fet vulgar	moda _____	_____	_____
pa admirable	cosa _____	_____	_____

3.2. Completeu el quadre següent aplicant les regles d'ús de l'accent i posant en cada cas un exemple.

1 PUNT

bàsicament porta accent perquè és una paraula _____,
igual que _____

influències porta accent perquè és una paraula _____,
igual que _____

més porta accent perquè és una paraula _____,
igual que _____

entrepà porta accent perquè _____,
igual que _____

3.3. Escriviu a continuació el plural de les paraules següents.

1 PUNT

peix

tardà

revolució

tomàquet

mantega

gruix

enyorança
